ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ

2 КЛАС

Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко

Критерії визначення навчального результату як сформованого оновлено відповідно до Загальних критеріїв оцінювання, затверджених наказом МОН № 722 від 04.05.2026, з урахуванням п’яти інтегрованих показників: когнітивні процеси, навчальна діяльність, рівень самостійності, комунікація та взаємодія, частота вияву умінь.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
мовно-літературної освітньої галузі
УКРАЇНСЬКА МОВА

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
Взаємодія з іншими особами усно, сприйняття і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях	**Виявляє розуміння фактичного змісту сприйнятого на слух висловлювання, запитує про незрозуміле з увагою**	**Когнітивні процеси.** Розуміє фактичний зміст усного повідомлення, виокремлює основну й цікаву для себе інформацію, встановлює ставлення до подій і персонажів та формулює запитання для уточнення. **Навчальна діяльність.** сприймає усні репліки співрозмовника, перепитує, доречно реагує на них; виконує сприйняті на слух інструкції щодо виконання поставлених учителем навчальних завдань; сприймає монологічне висловлення й використовує усну інформацію з конкретною метою; відповідає на запитання за змістом прослуханого і ставить запитання до усного повідомлення; відтворює основний зміст усного повідомлення; вибирає інформацію з почутого і пояснює, чому вона зацікавила, обговорює її з іншими особами; висловлює своє ставлення до почутого: до подій, персонажів тексту; розповідає про власні почуття, які викликав прослуханий текст; пояснює, чому щось подобається, а щось ні.. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює думку або спосіб дії, ставить і відповідає на запитання, слухає інших та коректно враховує іншу позицію під час спільного обговорення. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Взаємодія з іншими особами усно, сприйняття і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних	**Переказує усно прочитаний/прослуханий твір з дотриманням послідовності викладу**	**Когнітивні процеси.** Розуміє зміст і послідовність подій, виокремлює головне та добирає опори для зв’язного відтворення або власного висловлення. **Навчальна діяльність.** усно переказує текст з опорою на допоміжні матеріали (ілюстрація, план, опорні слова, словосполучення); створює власне висловлення за ілюстраціями; розповідає про свої спостереження, враження, події з власного життя; впевнено висловлює

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
комунікативних ситуаціях		свої думки; переказує знайому казку, короткий прослуханий текст з опорою на подані малюнки, словосполучення, запитання, план.. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює думку або спосіб дії, ставить і відповідає на запитання, слухає інших та коректно враховує іншу позицію під час спільного обговорення. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Взаємодія з іншими особами усно, сприйняття і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях	**Зрозуміло висловлює свої думки, розповідає про події за спостереженнями, будує діалоги на доступні теми, дотримується правил мовного етикету**	**Когнітивні процеси.** Формулює думку відповідно до теми й ситуації спілкування, добирає прості аргументи та доречні вербальні й невербальні засоби. **Навчальна діяльність.** Впевнено висловлює і аргументує свою позицію; бере участь у розігруванні діалогів за змістом малих фольклорних форм, казок, віршів, використовує доречно силу голосу, темп мовлення, міміку, жести, рухи; вступає в діалог, підтримує й ініціює діалог на добре відому тему та на теми, які викликають зацікавлення; Користується формулами мовленнєвого етикету в ситуаціях навчального та побутового спілкування (вітання, прощання, вибачення, подяка, звернення з проханням). **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює думку або спосіб дії, ставить і відповідає на запитання, слухає інших та коректно враховує іншу позицію під час спільного обговорення. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Висловлювання думок, почуттів та ставлення, взаємодія з іншими особами	**Пише розбірливо, перевіряє написане, виправляє помилки**	**Когнітивні процеси.** Розрізняє рукописне й друковане письмо, розуміє будову та зв’язність короткого тексту, помічає повтори й доступні графічні, орфографічні та пунктуаційні недоліки.

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
письмово та в режимі реального часу, дотримання норм літературної мови		**Навчальна діяльність.** Називає і розбірливо пише всі рукописні малі й великі літери українського алфавіту; Розрізнює друковане і рукописне письмо; Добирає й записує назву малюнка; Дотримується культури оформлення письмових робіт: розташовує слова й віршові строфи в колонку; записує слова в таблицю; Самостійно чи з допомогою вчителя перевіряє власні записи, знаходить і охайно виправляє недоліки (графічні, орфографічні, пунктуаційні); відновлює деформований текст з 3-4 речень; удосконалює текст із часто повторюваними словами шляхом заміни їх синонімами та займенниками (без уживання термінів). **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює думку або спосіб дії, ставить і відповідає на запитання, слухає інших та коректно враховує іншу позицію під час спільного обговорення. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду	**Визначає мету й цільову аудиторію медіапродуктів, створює прості медіапродукти**	**Когнітивні процеси.** Розуміє зміст і форму простого медіапродукту, визначає його мету й адресата, розрізняє вербальну та невербальну інформацію. **Навчальна діяльність.** сприймає й обговорює прості медіапродукти; обговорює зміст і форму простих медіапродуктів, розповідає, про що в них ідеться; визначає, кому і для чого призначений медіапродукт; пояснює зміст вербальної і невербальної інформації в медіапродуктах; висловлює свої думки і почуття з приводу прослуханих / переглянутих медіапродуктів (коміксів, дитячих журналів, реклами); створює прості медіапродукти (листівка, sms-повідомлення, фотоколаж тощо) з допомогою інших осіб. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює думку або спосіб дії, ставить і відповідає на запитання, слухає інших та коректно враховує іншу позицію під час спільного обговорення.

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
		Частота вияву умінь. Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними явищами, їх аналіз	**Досліджує мовні одиниці та явища, використовує їх для вдосконалення мовлення**	**Когнітивні процеси.** Аналізує звуко-буквений склад, лексичне значення та роль слів у мовленні; встановлює закономірності побудови речень і текстів та використовує їх для вдосконалення висловлення. **Навчальна діяльність.** Досліджує звуко-буквений склад слів, правильну їх вимова і написання; лексичне значення слова, роль іменників, прикметники , числівники у мовленні, значення в мовленні службових слів, виражальні можливості прикметників; Користується правилами переносу слів, алфавітом. Використовує лексичного багатства української мови у власному мовленні. Використовує іменники, дієслова, числівники у власних висловлюваннях; Використовує прикметники з метою увиразнення мовлення, службові слова для зв'язку слів у реченні; Спостерігає за роллю дієслів у мовленні , за словами, які служать для назви предметів, ознак, дій, чисел. Досліджує і конструює речення. Досліджує і складає тексти. Удосконалює тексти. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює думку або спосіб дії, ставить і відповідає на запитання, слухає інших та коректно враховує іншу позицію під час спільного обговорення. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.

Тема 1: Звуки і букви. Склад. Наголос. Списування та диктант	· **Має значні успіхи:** Каліграфічно й безпомилково списує тексти; пише під диктовку без порушень графічних та орфографічних норм; самостійно й швидко робить звуко-буквений аналіз слів. · **Демонструє помітний прогрес:** Письмо охайне та розбірливе; дотримується абзаців і меж речень; припускається 1–2 орфографічних помилок (наприклад, на ненаголошені голосні), які сам виправляє. · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Пише повільно, припускається пропусків або замін букв, що позначають близькі звуки; потребує постійного нагадування алгоритму переносу слів чи визначення наголосу. · **Потребує уваги і допомоги:** Графічні навички письма несформовані; пише слова суцільним текстом без меж речень; допускає масові помилки на заміну, пропуски та перестановку літер.
Тема 2: Частини мови (Іменник, прикметник, дієслово, службові слова) та будова речення	· **Має значні успіхи:** Безпомилково розпізнає та групує слова за частинами мови; самостійно поєднує слова в речення за граматичними та смисловими ознаками; легко поширює речення службовими словами. · **Демонструє помітний прогрес:** Правильно визначає частини мови у типових ситуаціях, але може припуститися помилок у словах з абстрактним значенням; самостійно складає речення за малюнком. · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Класифікує слова лише за допомогою навідних запитань вчителя (*«хто? що?» — іменник, «що робить?» — дієслово*); будує речення виключно за готовою схемою-шаблоном. · **Потребує уваги і допомоги:** Не розрізняє предмет, дію та ознаку; не здатний згрупувати слова за логічною чи граматичною ознакою; завдання на будову речення викликають значні труднощі.
Тема 3: Розвиток зв'язного мовлення (створення власних висловлювань)	· **Має значні успіхи:** Самостійно й логічно будує послідовне висловлювання (3–4 речення) на задану тему; мовлення багате, без повторів та штампів; чітко висловлює власну позицію. · **Демонструє помітний прогрес:** Складає розповідь за серією малюнків або опорними запитаннями; речення граматично узгоджені, проте словниковий запас дещо обмежений стандартними фразами. · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Будує відповіді лише у вигляді коротких фраз (з 1–2 слів), використовуючи виключно готовий початок речення чи безпосередні мовні підказки педагога. · **Потребує уваги і допомоги:** Відмовляється від мовленнєвої взаємодії; будує неузгоджені між собою уривки фраз; словниковий запас критично бідний, логіка висловлювання повністю відсутня.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів мовно-літературної освітньої галузі

ЧИТАННЯ

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду	**Читає в голос цілими словами, усвідомлено, правильно, виразно**	**Когнітивні процеси.** Розуміє зміст доступного тексту, значення більшості слів у прямому й переносному значеннях та інтонаційну будову речення. **Навчальна діяльність.** читає вголос правильно, свідомо, плавно, цілими словами нескладні за змістом і формою тексти; виявляє початкові уміння читати мовчки; пояснює значення більшості слів, ужитих у прямому та переносному значеннях; правильно інтонує прості речення будь-якого виду. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює думку або спосіб дії, ставить і відповідає на запитання, слухає інших та коректно враховує іншу позицію під час спільного обговорення. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду	**Самостійно читає твори різних жанрів, правильно їх називає, визначає емоційний настрій.**	**Когнітивні процеси.** Розпізнає жанрові ознаки художніх і нехудожніх текстів, визначає їх емоційний настрій та відмінності у способі подання інформації. **Навчальна діяльність.** самостійно читає, практично розрізняє з опорою на найпростіші жанрові особливості тексти малих фольклорних форм, що опрацьовувалися під час навчання, а також літературних жанрів (казка, вірш, оповідання, уривки з повістей-казок), правильно їх називає, визначає емоційний настрій; самостійно читає та розрізняє нехудожні тексти за відсутністю у їх змісті діалогів, яскравих образних висловів, наявністю наукових понять, фактів, історичних дат, передачі інформації.. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює думку або спосіб дії, ставить і відповідає на запитання, слухає інших та коректно враховує іншу позицію під час спільного обговорення.

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
		Частота вияву умінь. Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду	**Аналізує та інтерпретує зміст прочитаних текстів**	**Когнітивні процеси.** Встановлює фактичний зміст, основні думки, зв'язки між подіями й персонажами; використовує структурні елементи, образні слова й запитання для глибшого розуміння. **Навчальна діяльність.** виділяє в структурі художнього і нехудожнього текстів заголовок, ілюстрації, схеми, таблиці, використовує їх для прогнозування орієнтовного змісту тексту та кращого його розуміння; виявляє розуміння фактичного змісту тексту та основних думок художніх і нехудожніх текстів (з допомого вчителя); пояснює, які, де, коли відбулися події; визначає, правильно називає персонажів художнього твору, виділяє серед них головного; встановлює зв'язки між подіями, дійовими особами; ставить запитання за фактичним змістом прочитаного з метою уточнення свого розуміння; розпізнає, називає в тексті яскраві, образні слова, вислови, пояснює їх роль у творі (з допомогою вчителя); передає зміст (детально або вибірково) твору чи окремих епізодів з дотриманням логіки викладу, а також з урахуванням структурних елементів тексту: зачину, основної частини, кінцівки; пояснює вчинки персонажів у творі, висловлює щодо них найпростіші оцінні судження. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює думку або спосіб дії, ставить і відповідає на запитання, слухає інших та коректно враховує іншу позицію під час спільного обговорення. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів,	**Висловлює власні оцінні судження щодо прочитаного**	**Когнітивні процеси.** Співвідносить зміст прочитаного з власним досвідом, формулює оцінне судження та добирає факти з тексту на його підтвердження. **Навчальна діяльність.** розповідає про свої загальні враження, почуття від прочитаного, (що саме сподобалося / не сподобалося, що було цікаво / нецікаво, що нового дізнався / дізналась), підтверджує свої думки фактами

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду		з тексту; пов’язує зміст прочитаного зі своїми знаннями, попереднім читацьким, а також власним життєвим емоційно-чуттєвим досвідом; передає власне ставлення до подій, вчинків персонажів через ілюстрування, декламацію, рольові ігри, інсценізацію твору чи окремих його епізодів (з використанням вербальних і невербальних засобів художньої виразності); бере участь у колективному обговоренні прочитаного. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює думку або спосіб дії, ставить і відповідає на запитання, слухає інших та коректно враховує іншу позицію під час спільного обговорення. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду	**Працює з різними джерелами інформації**	**Когнітивні процеси.** Розрізняє інформаційні ресурси, знаходить потрібну інформацію, аналізує графічні дані, оцінює достовірність і перетворює інформацію з однієї форми в іншу. **Навчальна діяльність.** знає і називає найважливіші інформаційні ресурси: бібліотека, Інтернет, телебачення, дитячі газети, журнали, книжки, довідкові видання; знаходить у нехудожніх і навчальних текстах відповіді на запитання, поставлені вчителем; здійснює пошук потрібної інформації у дитячих довідкових виданнях; виявляє в тексті і пояснює зміст графічної інформації (таблиця, схема, емотикони тощо); аналізує одержану інформацію, звертається до дорослих (коли є сумнів) за підтвердженням її правдивості, достовірності; застосовує одержану інформацію в навчальній діяльності та практичному досвіді; перетворює вербальну інформацію із суцільного тексту у візуальну (малюнок, кадри до мультфільму, таблиця, схема тощо). **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює думку або спосіб дії, ставить і відповідає на запитання, слухає інших та коректно враховує іншу позицію під час спільного обговорення.

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
		Частота вияву умінь. Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду	**Пояснює мету читання книжок, наводить приклади улюблених дитячих книжок, розповідає про загальний зміст книжки, вчинки персонажів**	**Когнітивні процеси.** Розуміє призначення структурних елементів книжки, визначає мету читання, прогнозує зміст і співвідносить тип видання з читацьким завданням. **Навчальна діяльність.** розпочинає ознайомлення з новою дитячою книжкою з розглядання її структурних елементів: обкладинки, титульного аркуша, ілюстрацій, змісту (переліку)творів, правильно їх називає; передбачає орієнтовний зміст твору, дитячої книжки за вказаними елементами; розрізняє дитячі книжки за типом видання: книжка-твір, книжка-збірка, енциклопедія, дитячий журнал, словник; добирає для читання дитячі книжки на відповідну тему: казки про тварин, пригоди, фантастика; визначає мету свого читання (для проведення цікавого дозвілля, знаходження потрібної інформації та ін.),; обирає, читає відповідні книжки, пояснює свій вибір; перечитує книжки, окремі їх епізоди для кращого розуміння змісту та вдосконалення навички читання. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює думку або спосіб дії, ставить і відповідає на запитання, слухає інших та коректно враховує іншу позицію під час спільного обговорення. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для	**Розповідає про свої читацькі уподобання**	**Когнітивні процеси.** Усвідомлює власні читацькі уподобання, виокремлює твори й епізоди, які справили враження, та пояснює свій вибір. **Навчальна діяльність.** називає твори, дитячі книжки, що сподобалися, розповідає, які епізоди справили найбільше враження; називає кілька улюблених прочитаних творів. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат.

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
збагачення свого досвіду		**Комунікація та взаємодія.** Пояснює думку або спосіб дії, ставить і відповідає на запитання, слухає інших та коректно враховує іншу позицію під час спільного обговорення. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.

Тема 1: Техніка, якість та свідомість читання (вголос і мовчки)	· **Має значні успіхи:** Читає цілими словами, плавно, з правильним наголошуванням та інтонацією; повністю розуміє смисловий підтекст та емоційне забарвлення твору з першого прочитання. · **Демонструє помітний прогрес:** Читає переважно цілими словами (іноді по складах складні чи довгі слова); свідомо переказує основну сюжетну лінію тексту; припускається поодиноких помилок у закінченнях. · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Читає уповільнено, переважно по складах; розуміє безпосередній зміст речень лише після повторного читання або під час детального покрокового опитування вчителем. · **Потребує уваги і допомоги:** Читає буквено або відривно по складах; не розрізняє розділові знаки при читанні; не здатний відповісти на елементарні запитання щодо фактичного змісту прочитаного матеріалу.
Тема 2: Аналіз та інтерпретація тексту, характеристика персонажів	· **Має значні успіхи:** Легко визначає тему, головну думку, причинно-наслідкові зв'язки; самостійно характеризує мотиви вчинків героїв та висловлює власне аргументоване ставлення до них. · **Демонструє помітний прогрес:** Самостійно визначає послідовність подій у творі; характеризує персонажів за очевидними, прямо вказаними в тексті ознаками (добрий, злий, сміливий). · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Плутає хронологію подій; знаходить відповіді на запитання в тексті лише тоді, коли вчитель заздалегідь вказує на конкретний абзац чи речення. · **Потребує уваги і допомоги:** Не може назвати головних героїв твору та відтворити логіку сюжету; не виявляє жодного

	емоційного або пізнавального відгуку на прочитаний художній текст.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів
математичної освітньої галузі
МАТЕМАТИКА

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
Дослідження ситуації і виокремлення проблем, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів	**Читає, записує, утворює, порівнює числа у межах 100, визначає розрядний склад їх**	**Когнітивні процеси.** Розуміє послідовність і розрядну будову чисел у межах 100, способи їх утворення, подання та порівняння. **Навчальна діяльність.** відтворює послідовність чисел у межах сотні; читає і записує числа,; утворює числа різними способами; порівнює числа різними способами; визначає розрядний склад двоцифрового числа; подає числа у вигляді суми розрядних доданків. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Коментує хід міркування або виконання дії, використовує відповідну математичну термінологію, порівнює свій спосіб із запропонованими іншими. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Дослідження ситуації і виокремлення проблем, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів	**Володіє навичкою усного додавання і віднімання чисел у межах 100.**	**Когнітивні процеси.** Розуміє способи додавання і віднімання в межах 100, прогнозує результат, встановлює залежність між компонентами й результатом дії. **Навчальна діяльність.** виконує додавання та віднімання на основі нумерації чисел; володіє навичками додавання і віднімання чисел у межах 100; обчислює усно зручним для себе способом; прогнозує результат додавання та віднімання; перевіряє правильність обчислень; визначає невідомий компонент дії віднімання і знаходить його значення; коментує виконання обчислень. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат.

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
		Комунікація та взаємодія. Коментує хід міркування або виконання дії, використовує відповідну математичну термінологію, порівнює свій спосіб із запропонованими іншими. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Дослідження ситуації і виокремлення проблем, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів	**Розуміє сутність дій множення і ділення.**	**Когнітивні процеси.** Розуміє сутність множення і ділення, їх взаємозв'язок, табличні випадки, кратне порівняння та правила дій з 0 і 1. **Навчальна діяльність.** розуміє сутність дій множення і ділення; використовує у мовленні назви компонентів та результатів дій множення і ділення; використовує в обчисленнях взаємозв'язок між множенням і діленням; використовує в обчисленнях переставний закон множення, взаємозв'язок між множенням і діленням, правила множення і ділення з числами 1 і 0, ділення рівних чисел; розуміє неможливість ділення на нуль; застосовує в обчисленнях знання таблиць множення чисел 2 і 3 та відповідних випадків ділення; обчислює значення виразів, що містять інші табличні випадки множення і ділення, з опорою на таблиці; прогнозує результат множення і ділення,; перевіряє правильність обчислень; знаходить число, яке у кілька разів більше (менше) за дане; знаходить число, яке у кілька разів більше (менше) за дане; розуміє сутність кратного порівняння чисел; обчислює результат кратного порівняння чисел; визначає невідомий компонент дій множення і ділення, обчислює його значення; коментує виконувані дії. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Коментує хід міркування або виконання дії, використовує відповідну математичну термінологію, порівнює свій спосіб із запропонованими іншими. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
Дослідження ситуації і виокремлення проблем, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів	**Читає і записує математичні вирази, знаходить їх значення**	**Когнітивні процеси.** Розуміє математичний запис тверджень, залежності між компонентами і результатами дій та порядок виконання дій у виразах. **Навчальна діяльність.** записує математичні твердження, подані в текстовій формі, з використанням математичних символів; встановлює відношення рівності й нерівності між числами й числовими виразами; знаходить значення числового виразу та буквеного виразу із заданим значенням букви; встановлює залежності між компонентами і результатом арифметично дії; застосовує правило порядку виконання дій у виразах без дужок та з дужками. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Коментує хід міркування або виконання дії, використовує відповідну математичну термінологію, порівнює свій спосіб із запропонованими іншими. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Моделювання процесів і ситуацій, розроблення стратегій (планів) дій для розв'язання різноманітних задач; критичне оцінювання даних, процесу та результату розв'язання навчальних і практичних задач	**Аналізує текст задачі, створює за потреби модель, розв'язує задачу, перевіряє розв'язок.**	**Когнітивні процеси.** Аналізує умову й запитання, визначає достатність даних, будує модель і план розв'язання, порівнює можливі способи. **Навчальна діяльність.** розв'язує прості і складені сюжетні задачі, у тому числі задачі з геометричним змістом; створює допоміжну модель задачі різними способами; обирає числові дані, необхідні і достатні для відповіді на запитання; планує розв'язування (розв'язання) сюжетної задачі; створює математичну модель задачі; оцінює з допомогою вчителя правильність розв'язку задачі; шукає різні способи розв'язування (розв'язання задачі); складає сюжетні задачі на одну і дві дії; виконує елементарні дослідження математичних закономірностей і залежностей з допомогою вчителя. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат.

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
		Комунікація та взаємодія. Коментує хід міркування або виконання дії, використовує відповідну математичну термінологію, порівнює свій спосіб із запропонованими іншими. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Застосування досвіду математичної діяльності для пізнання навколишнього світу	**Розпізнає, конструює з підручних матеріалу і зображує геометричні фігури.**	**Когнітивні процеси.** Розпізнає істотні ознаки геометричних фігур і просторові відношення, встановлює зв'язок між моделлю, вимірюванням і геометричною величиною. **Навчальна діяльність.** орієнтується на площині і в просторі, описує або зображає схематично розміщення, напрямок і рух об'єктів; розпізнає і класифікує геометричні фігури за істотними ознаками; співвідносить реальні об'єкти з моделями геометричних фігур; називає елементи геометричних фігур; моделює геометричні фігури; креслить відрізки заданої довжини; будує прямокутник (квадрат) на аркуші в клітинку; розрізняє круг і коло; вимірює сторони геометричних фігур; обчислює довжину ламаної, периметр многокутника. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Коментує хід міркування або виконання дії, використовує відповідну математичну термінологію, порівнює свій спосіб із запропонованими іншими. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Застосування досвіду математичної діяльності для пізнання навколишнього світу	**Використовує для вимірювання величин доцільні одиниці вимірювання, оперує величинами.**	**Когнітивні процеси.** Розуміє відповідність величини одиниці вимірювання, порівнює величини, орієнтується в часі та простих грошових ситуаціях. **Навчальна діяльність.** вимірює і порівнює величини: довжину, масу, місткість, час, використовує їх короткі позначення (міліметр – мм, сантиметр – см, дециметр – дм, метр – м); маси (кілограм – кг, центнер – ц); місткості (літр – л); часу (хвилина – хв, година – год, доба, тиждень); користується інструментами для вимірювання величин; користується годинником і календарем для визначення часу та

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
		планування своєї діяльності, спостережень за явищами природи тощо; оперує грошима в уявному процесі купівлі-продажу та в практичній діяльності, використовує їх короткі позначення. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Коментує хід міркування або виконання дії, використовує відповідну математичну термінологію, порівнює свій спосіб із запропонованими іншими. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Критичне оцінювання даних, процесу та результату розв'язання навчальних і практичних задач	**Опрацьовує дані**	**Когнітивні процеси.** Виокремлює дані, читає їх у таблицях, графах, схемах і діаграмах, визначає достатність даних та використовує їх для розв'язання практичної ситуації. **Навчальна діяльність.** виділяє дані, вміщені в таблицях, графах, на схемах, лінійних діаграмах; вносить дані до таблиць; визначає, чи достатньо даних для розв'язання проблемної ситуації; користується даними під час розв'язування практично зорієнтованих задач, в інших життєвих ситуаціях.. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Коментує хід міркування або виконання дії, використовує відповідну математичну термінологію, порівнює свій спосіб із запропонованими іншими. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.

Тема 1: Нумерація, додавання та віднімання чисел у межах 100 (з переходом через розряд)	· **Має значні успіхи:** Вільно аналізує розрядний склад чисел; обчислює вирази швидко й безпомилково; самостійно обирає найраціональніший спосіб. Уміння виявляються системно. · **Демонструє помітний прогрес:** Правильно застосовує покроковий алгоритм обчислень; припускається 1–2 випадкових механічних помилок, які здатний самостійно знайти та виправити під час перевірки. · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Розрізняє десятки та одиниці лише за допомогою таблиці розрядів; виконує додавання/віднімання виключно з опорою на наочність (лінійку, числові блоки) за підказками. · **Потребує уваги і допомоги:** Не розпізнає розрядну структуру; робить масові помилки в обчисленнях навіть у межах першого десятка; потребує постійної сторонньої допомоги.
Тема 2: Сюжетні задачі на 1–2 дії (зокрема на знаходження невідомого компонента, різницеве порівняння)	· **Має значні успіхи:** Самостійно здійснює повний когнітивний аналіз тексту задачі; будує математичну модель (короткий запис, схему); обґрунтовує вибір дій та логіку розв'язання. · **Демонструє помітний прогрес:** Розуміє сутність математичної ситуації; правильно обирає арифметичні дії; правильно записує розв'язок, але може припуститися помилки в обчисленні результату чи найменуванні. · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Складає план розв'язання задачі лише після детального сумісного розбору умов з учителем, спираючись на готові опорні слова або графічні схеми. · **Потребує уваги і допомоги:** Хаотично поєднує числові дані задачі без розуміння логічного зв'язку між умовою та запитанням; не здатний визначити жодну дію самостійно.

Тема 3: Просторові відношення, геометричні фігури та вимірювання величин (довжина, час, маса, місткість, гроші)	· **Має значні успіхи:** Безпомилково класифікує плоскі та об'ємні фігури; самостійно й ідеально точно будує відрізки заданої довжини від позначки «0»; вільно оперує мірами часу та грошима у практичних ситуаціях. · **Демонструє помітний прогрес:** Розрізняє фігури; володіє лінійкою, але припускається незначних похибок у побудові (1–2 мм); загалом правильно визначає час за годинником з точністю до години. · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Плутає схожі геометричні поняття; прикладає лінійку неправильно (від краю, а не від нуля); порівнює чи переводить іменовані числа лише за наочною таблицею-підказкою. · **Потребує уваги і допомоги:** Не розрізняє плоскі й об'ємні геометричні об'єкти; не вміє тримати лінійку; не орієнтується у реальному значенні базових величин (маса, місткість, довжина).

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів громадянської, історичної, соціальної та здоров'язбережувальної, природничої освітніх галузей

ІНТЕГРОВАНИЙ КУРС «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
Визначення альтернатив, прогнозування наслідків, ухвалення рішень з користю для здоров'я, добробуту, власної безпеки та безпеки інших осіб	**Пізнає себе, свої можливості; визначає здорові й безпечні способи поведінки, турбується про здоров'я.**	**Когнітивні процеси.** Розрізняє безпечні й небезпечні ситуації, здорові й шкідливі звички, прогнозує прості наслідки вибору та співвідносить рішення з турботою про здоров'я. **Навчальна діяльність.** розповідає про себе та інших, висловлює свої вподобання; описує себе, свій характер, захоплення, що відрізняють від інших; розпізнає та описує небезпеку вдома або в школі; ухвалює рішення щодо простих побутових ситуацій з користю для здоров'я і безпеки; пояснює, від чого залежить безпека на вулиці, вдома, у школі; визначає здорові та шкідливі звички, правила догляду за органами тіла. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Представляє спостереження або висновок, ставить і відповідає на запитання, виконує узгоджену роль у спільній діяльності та діє з повагою до прав і гідності інших. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Орієнтація у знайомому соціальному середовищі, долучення до його розвитку, пояснення впливу природи та діяльності людей на нього	**Досліджує за інструкцією прості об'єкти природи з використанням запропонованих приладів, описує з допомогою вчителя отриманий результат.**	**Когнітивні процеси.** Визначає мету дослідження, встановлює послідовність дій, добирає обладнання, виокремлює суттєві ознаки та формулює висновок за результатами спостереження. **Навчальна діяльність.** досліджує зміни, що відбуваються; досліджує позитивні і негативні впливи на вибір здорової та безпечної поведінки; досліджує зміни, що відбуваються з людиною, сезонні зміни в природі; визначає мету дослідження, обирає послідовність дій і обладнання для його виконання; виконує дослідницькі завдання: досліджує властивості повітря, води, ґрунту, гірські породи, рослини своєї місцевості; вимірює температуру повітря, води; спостерігає за тваринами, добовими і сезонними змінами у природі; визначає суттєві ознаки об'єктів неживої та живої природи на

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
		основі проведених досліджень; фіксує результати досліджень доступними способами і робить висновки. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Представляє спостереження або висновок, ставить і відповідає на запитання, виконує узгоджену роль у спільній діяльності та діє з повагою до прав і гідності інших. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Аргументований вибір на користь здорового способу життя, аналіз і оцінка наслідків та ризиків	**Дотримується стандартів поведінки в суспільстві. Називає моральні норми. Використовує навички співжиття і співпраці**	**Когнітивні процеси.** Розрізняє моральні норми, права й обов'язки, оцінює вчинки та добирає докази до висновку про поважну й справедливу поведінку. **Навчальна діяльність.** пояснює, що може робити в сім'ї, серед однолітків, в школі; дотримується правил поведінки, що засвідчують повагу до інших; доречно вживає слова чемності; надає допомогу, коли просять та звертаються по неї; висловлює оцінні судження щодо вчинку, події, явищ; добирає докази до своїх висновків; не порушує права інших дітей, виявляє і засуджує вчинки, які ображають або принижують інших; співпрацює в групах для досягнення спільних цілей. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Представляє спостереження або висновок, ставить і відповідає на запитання, виконує узгоджену роль у спільній діяльності та діє з повагою до прав і гідності інших. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Усвідомлення себе громадянином України, аналіз культурно-історичних	**Досліджує свій край, історію, символи держави. Пояснює свої громадянські**	**Когнітивні процеси.** Розпізнає державні символи, встановлює зв'язок між подіями, людьми, місцевістю й державою та використовує зібрану інформацію для розповіді про свій край.

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
основ власної ідентичності, визнання цінності культурного розмаїття	**права та обов'язки як члена суспільства.**	**Навчальна діяльність.** розпізнає державні символи України, шанобливо ставиться до них; розпитує і збирає інформацію про свій край і державу, історичні події, відомих осіб; розпитує старших про минуле, бере активну участь у спільних заходах державного значення; дотримується встановлених правил поведінки під час державних свят, класних, шкільних і громадських заходів .. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Представляє спостереження або висновок, ставить і відповідає на запитання, виконує узгоджену роль у спільній діяльності та діє з повагою до прав і гідності інших. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Усвідомлення почуття власної гідності, діяльність з урахуванням власних прав і свобод, повага до прав і гідності інших осіб, протидія дискримінації та нерівному ставленню до особистості	**Діє з повагою до різноманітності культур і звичаїв у ситуаціях морального вибору.**	**Когнітивні процеси.** Розуміє культурне різноманіття, встановлює значення взаємозв'язків між країнами й розрізняє поважне та неповажне ставлення до людей інших культур. **Навчальна діяльність.** має уявлення про різноманітність людей у світі, називає деякі країни; усвідомлює необхідність толерантного ставлення до інших країн і народів, цікавиться відповідною інформацією; виявляє інтерес до інформації про інші країни і народи; на конкретних прикладах доводить важливість взаємозв'язків і взаємодії між країнами; виявляє доброзичливе ставлення до людей інших національностей, до їхніх культур і звичаїв .. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Представляє спостереження або висновок, ставить і відповідає на запитання, виконує узгоджену роль у спільній діяльності та діє з повагою до прав і гідності інших. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
Відкриття світу природи, набуття досвіду її дослідження, пошук відповідей на запитання, спостереження за навколишнім світом, експериментування та створення навчальних моделей	**Спостерігає за довкіллям, пояснює сезонні зміни у природі, їх вплив на людину і світ природи**	**Когнітивні процеси.** Пояснює сезонні зміни та їх причини, класифікує об’єкти живої й неживої природи, встановлює зв’язки людини і природи та застосовує знання в життєвих ситуаціях. **Навчальна діяльність.** має уявлення про форму Землі, вплив Сонця на сезонні явища в природі, причини змін пір року; називає пори року та відповідні їм місяці, явища в живій та неживій природі у різні пори року, умови вирощування рослин; наводить приклади зв’язку людини і природи; розпізнає зміни в живій та неживій природі; органи рослин; тварин різних груп; розрізняє форми земної поверхні; класифікує за певними ознаками рослини і тварин своєї місцевості, тіла неживої природи; дізнається про природу, використовуючи різні джерела інформації; застосовує знання про природу в навчальних і життєвих ситуаціях,; робить висновок: природа потребує охорони; бере посильну участь в природоохоронній діяльності.. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Представляє спостереження або висновок, ставить і відповідає на запитання, виконує узгоджену роль у спільній діяльності та діє з повагою до прав і гідності інших. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Відкриття світу природи, набуття досвіду її дослідження, пошук відповідей на запитання, спостереження за навколишнім світом, експериментування та створення навчальних моделей	**Розрізняє природні і рукотворні об'єкти. Називає найважливіші винаходи людства.**	**Когнітивні процеси.** Розрізняє природні й рукотворні об’єкти, співвідносить властивості матеріалів з їх використанням і визначає значення винаходів у житті людини. **Навчальна діяльність.** наводить приклади виробів, які допомагають людині у побуті; розповідає про використання матеріалів на основі їх властивостей; знаходить інформацію про найважливіші винаходи людства, використовуючи різноманітні джерела.. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат.

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
		Комунікація та взаємодія. Представляє спостереження або висновок, ставить і відповідає на запитання, виконує узгоджену роль у спільній діяльності та діє з повагою до прав і гідності інших. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Тема 1: Людина в суспільстві, громада і держава. Безпека життєдіяльності		· **Має значні успіхи:** Чітко знає і пояснює свої права/обов'язки, державну символіку; самостійно моделює та логічно аргументує правила безпечної поведінки в побуті, школі та під час надзвичайних ситуацій. · **Демонструє помітний прогрес:** Повністю дотримується правил спільноти класу та школи; знає базові алгоритми безпеки (дорожній рух, дії за сигналом тривоги), але інколи потребує уточнення деталей. · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Орієнтується в правилах поведінки та безпеки лише після навідних запитань чи демонстрації відповідних плакатів-нагадувань; плутає елементарні соціальні ролі. · **Потребує уваги і допомоги:** Ігнорує правила безпеки та норми поведінки в колективі; не орієнтується в базових поняттях про державу, місто/село, вулицю; проявляє деструктивну взаємодію.

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
Тема 2: Природа живої та неживої природи. Спостереження, досліди та екологічна культура		· **Має значні успіхи:** Самостійно проводить прості спостереження та досліди за інструкцією; безпомилково класифікує об'єкти природи; самостійно робить правильні висновки; має сформовану екологічну культуру. · **Демонструє помітний прогрес:** Чітко розрізняє об'єкти живої/неживої природи; проводить досліди за алгоритмом, проте зазнає незначних труднощів під час самостійної фіксації результатів у зошиті. · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Описує явища природи чи властивості предметів виключно за готовим шаблоном-зразком; досліди виконує тільки під безпосереднім керівництвом та за участю вчителя. · **Потребує уваги і допомоги:** Не розрізняє живу і неживу природу; не здатний назвати пори року чи базові ознаки рослин/тварин; не виявляє пізнавального інтересу, руйнує природне середовище.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів інформатичної освітньої галузі

ІНФОРМАТИКА

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
Усвідомлене використання інформаційних і комунікаційних технологій та цифрових пристроїв для доступу до інформації, спілкування та співпраці як творець та/або споживач	**Називає і добирає цифровий прилад для виконання навчальних завдань.**	**Когнітивні процеси.** Розуміє призначення цифрових пристроїв і засобів передавання інформації, співвідносить пристрій із навчальним завданням та правилами безпечного використання. **Навчальна діяльність.** розуміє, що комп'ютер та інші комп'ютерні пристрої це інструменти для виконання дій з інформацією; наводить приклади технічних засобів, що допомагають передавати інформацію, поширювати інформацію; використовує цифрові пристрої у близькому для себе середовищі; пояснює, чому і як потрібно захищати себе і цифрові пристрої; звертається за допомогою у випадку наявності проблем та збоїв у роботі комп'ютера; оцінює результати своїх навчальних досягнень. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює вибір пристрою, інструмента або алгоритму; у спільній роботі дотримується домовленостей і правил безпечної цифрової взаємодії, звертається по допомогу за потреби. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Створення інформаційних продуктів та програм для ефективного розв'язання задач/проблем, творчого самовираження індивідуально та у	**Створює зображення за допомогою інструментів графічного редактора**	**Когнітивні процеси.** Розуміє призначення інструментів графічного редактора, властивості об'єктів і вплив вибору інструмента та кольору на результат. **Навчальна діяльність.** запускає знайомі програми; завершує роботу з програмою; називає інструменти малювання у графічному редакторі; обирає інструмент малювання для досягнення конкретного результату; створює нескладні малюнки за зразком; створює зображення об'єктів що складаються з геометричних фігур та змінює значення властивостей; вміє змінити колір контуру або тла об'єкта обравши зразком колір іншого об'єкта

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
співпраці, за допомогою цифрових пристроїв та без них		за допомогою відповідних інструментів графічного редактора; виконує завдання із розфарбування або перефарбування малюнків; пропонує власні кольорові рішення малюнка; пояснює добір кольорів; оцінює результати своїх навчальних досягнень. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює вибір пристрою, інструмента або алгоритму; у спільній роботі дотримується домовленостей і правил безпечної цифрової взаємодії, звертається по допомогу за потреби. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Створення інформаційних продуктів та програм для ефективного розв'язання задач/проблем, творчого самовираження індивідуально та у співпраці, за допомогою цифрових пристроїв та без них	**Реалізує дії виконавця відповідно до лінійного алгоритму.**	**Когнітивні процеси.** Розуміє послідовність дій у лінійному алгоритмі, прогнозує результат і знаходить помилки у заданій послідовності. **Навчальна діяльність.** визначає послідовність кроків для виконавців; знаходить помилки у алгоритмах; визначає результат виконання лінійного алгоритму побудови простого геометричного зображення; створює малюнок за лінійним алгоритмом; пропонує власні алгоритми створення не складних геометричних зображень; оцінює результати своїх навчальних досягнень. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює вибір пристрою, інструмента або алгоритму; у спільній роботі дотримується домовленостей і правил безпечної цифрової взаємодії, звертається по допомогу за потреби. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Пошук, подання, перетворення, аналіз, узагальнення та систематизація даних, критичне оцінювання	**Знаходить інформацію у вебджерелах за поданою умовою, дотримується**	**Когнітивні процеси.** Розрізняє види інформації, правдиву й неправдиву інформацію, припущення й фантазію; розуміє призначення мережі та правила безпечної онлайн-взаємодії. **Навчальна діяльність.** пояснює значення інформації для життя людини, наводить приклади із власного досвіду; наводить приклади значення

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
інформації для розв'язання життєвих проблем	**безпечної поведінки під час онлайн-взаємодії**	інформації для себе особисто; наводить приклади інформації у різних видах: текстовій, графічні, звуковій тощо; розрізняє правдиву і неправдиву інформацію, припущення і фантазію; використовує мережі для отримання інформації та спілкування під контролем дорослих; оцінює результати своїх навчальних досягнень. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує знайомі дії й застосовує відомий спосіб у типових завданнях; за ситуативної підтримки уточнює спосіб дії, перевіряє або коригує результат. **Комунікація та взаємодія.** Пояснює вибір пристрою, інструмента або алгоритму; у спільній роботі дотримується домовленостей і правил безпечної цифрової взаємодії, звертається по допомогу за потреби. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.

Тема 1: Цифрові пристрої, правила безпеки та ергономіка. Робота з інформацією	· **Має значні успіхи:** Вільно та автономно користується базовим інтерфейсом пристрою (вмикання, запуск програм); бездоганно й системно дотримується правил техніки безпеки та ергономіки роботи за комп'ютером. · **Демонструє помітний прогрес:** Самостійно запускає необхідні навчальні програми та працює в них за алгоритмом; знає правила безпечної поведінки, але іноді потребує нагадування щодо правильної постави. · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Виконує дії з пристроєм виключно за покроковим керівництвом вчителя; зазнає значних труднощів при користуванні мишкою чи тачпадом; часто забуває правила безпеки. · **Потребує уваги і допомоги:** Систематично порушує правила безпечного поводження з технікою в кабінеті; не орієнтується в інтерфейсі програм; не здатний виконати просту цифрову дію без стороннього втручання.
Тема 2: Поняття команди, виконавця та алгоритму (лінійні алгоритми, логічні завдання)	· **Має значні успіхи:** Самостійно складає, моделює та успішно виконує лінійні алгоритми (наприклад, у візуальних середовищах типу ScratchJr); демонструє високий рівень логічного й критичного мислення. · **Демонструє помітний прогрес:** Розуміє сутність понять «команда» та «виконавець»; успішно виконує вже готовий алгоритм; при створенні власного ланцюжка дій може припуститися помилки, яку виправляє після підказки. · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Здатний довести виконавця до мети лише за умови, що вчитель покроково коригує кожну команду та вказує на помилкові блоки в ланцюжку. · **Потребує уваги і допомоги:** Не розуміє причинно-наслідкових зв'язків; поняття алгоритму та послідовності дій викликають стійкі труднощі; відмовляється від виконання логічних завдань.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів технологічної освітньої галузі

ДИЗАЙН І ТЕХНОЛОГІЇ

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
Турбота про власний побут, задоволення власних потреб та потреб тих, хто оточує	**Організовує робоче місце за визначеною умовою, дотримується безпечних прийомів праці**	**Когнітивні процеси.** Розуміє призначення робочого місця, правила безпеки й санітарні норми; розрізняє матеріали та співвідносить їх із завданням. **Навчальна діяльність.** Організовує робоче місце,; дотримується безпечних прийомів праці та санітарних норм; розпізнає та добирає матеріали для моделювання, конструювання та виготовлення виробу; раціонально використовує матеріали (папір, картон, пластилін, полімерна глина, солоне тісто, нитки, дріт, пластик тощо), зокрема і вторинні з допомогою дорослих. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує опановані дії в знайомій ситуації; за ситуативної підтримки уточнює новий спосіб, складніший етап або правило безпеки, не підміняючи власну діяльність готовим виконанням дорослого. **Комунікація та взаємодія.** Обговорює ідеї, пояснює вибір матеріалів і способу дії, презентує результат; у парі або групі домовляється про послідовність і розподіл доступних дій. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Втілення творчого задуму в готовий виріб	**Виготовляє поетапно виріб за визначеною послідовністю операцій/дій**	**Когнітивні процеси.** Розуміє послідовність проєктно-технологічних дій, співвідносить задум, модель-аналог, матеріали, технологію, оздоблення та функціональну й естетичну цінність виробу. **Навчальна діяльність.** продукує ідеї для вибору об’єкта праці та обговорює їх з іншими; оцінює проектні ідеї – власні та інших; пояснює вибір особисто привабливого об’єкта праці, відповідаючи на запитання дорослих; обдумує план реалізації задуму в матеріалі; прогнозує, яким має бути виріб, його функціональну і естетичну цінність; порівнює моделі, подібні обраному виробу (моделі-аналоги); моделює виріб з елементами фантазування; описує модель свого виробу; пояснює способи та види оздоблення власного виробу (стрічками, тасьмою, мереживом,

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
		лелітками, ґудзиками, намистинами тощо; добирає матеріали для виготовлення виробу, застосовує вторинні матеріали; використовує традиційні та сучасні технології виготовлення виробів (комбінована аплікація, оригамі, кірігамі, квілінг, витинанка тощо); пояснює визначену послідовність виготовлення спроєктованого виробу за зображеннями; виготовляє поетапно виріб за визначеною послідовністю; здійснює розмічання ліній на папері і картоні; розмічає деталі на матеріалі за допомогою шаблонів або трафаретів; з'єднує деталі та оздоблює їх з використанням традиційних та сучасних технологій; дотримується послідовності виготовлення виробу з допомогою вчителя. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує опановані дії в знайомій ситуації; за ситуативної підтримки уточнює новий спосіб, складніший етап або правило безпеки, не підміняючи власну діяльність готовим виконанням дорослого. **Комунікація та взаємодія.** Обговорює ідеї, пояснює вибір матеріалів і способу дії, презентує результат; у парі або групі домовляється про послідовність і розподіл доступних дій. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Практичне і творче застосування традиційних та сучасних ремесел	**Виконує трудові дії щодо самообслуговування , у тому числі ремонтує іграшки, книжки, доглядає за рослинами.**	**Когнітивні процеси.** Розуміє соціальну, функціональну й естетичну цінність результату праці, правила самообслуговування та безпечні способи виконання побутових дій. **Навчальна діяльність.** обґрунтовує соціальну, функціональну та естетичну цінність створеного виробу; оцінює та презентує результати власної проєктно-технологічної діяльності; обговорює результати з іншими; долучається до благочинної діяльності в групах з власноруч створеними виробами; умотивовує необхідність робити подарунки, допомагати іншим, бережливо ставитися до природного середовища; висловлює емоційно-ціннісне ставлення до професій дорослих у сім'ї та родині своїх друзів, однокласників; виконує трудові дії в побуті: дрібний ремонт, догляд за одягом взуттям, засобами гігієни (упорядкування, чищення, пришивання ґудзика тощо); ремонтує нескладні пошкодження книг, іграшок, шкільного приладдя тощо за потреби; готує та сервірує

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
		нескладні страви за наочним прикладом з допомогою дорослих або спільно із старшими учнями, дотримується культури поведінки за столом, гостинно пригощає батьків, друзів тощо. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує опановані дії в знайомій ситуації; за ситуативної підтримки уточнює новий спосіб, складніший етап або правило безпеки, не підміняючи власну діяльність готовим виконанням дорослого. **Комунікація та взаємодія.** Обговорює ідеї, пояснює вибір матеріалів і способу дії, презентує результат; у парі або групі домовляється про послідовність і розподіл доступних дій. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.

Усі теми року (Робота з папером, пластиліном, текстилем, природними матеріалами, культура праці)	· **Має значні успіхи:** Працює повністю автономно; технологічні операції (вирізання, згинання, ліплення) виконує бездоганно; виріб охайний, має творчі авторські доповнення; безпека праці ідеальна. · **Демонструє помітний прогрес:** Точно виконує покроковий технологічний алгоритм; виготовлений виріб повністю відповідає зразку; правила безпеки під час роботи з ножицями та клеєм виконуються стабільно. · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Створює виріб лише тоді, коли вчитель допомагає виконати складні операції (розмітку, вирізання деталей, скріплення елементів); робоче місце організовує несамостійно. · **Потребує уваги і допомоги:** Має слабку дрібну моторику; грубо порушує правила безпечного поводження з інструментами; роботу не доводить до кінця, виріб виглядає хаотичним та незавершеним.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів мистецької освітньої галузі

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
Пізнання мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва	**Описує враження від сприймання творів мистецтва, словесно характеризує твір.**	**Когнітивні процеси.** Розрізняє темп, регістр, динаміку, тембр і характер мелодії; порівнює музичні й візуальні образи та розпізнає види театру і кінематографу. **Навчальна діяльність.** сприймає твір мистецтва та висловлює враження, добираючи із запропонованих слова, які співзвучні особистим емоціям; вирізняє види мистецької діяльності, звернення до яких поліпшує його/ її настрій; визначає темп (повільно, помірно, швидко); регістр (високий, середній, низький), динаміку (гучно, тихо), тембр (звучання хору та оркестру, окремих музичних інструментів (сопілка, бубон, барабан, скрипка, бандура, фортепіано тощо)), характеризує мелодію; порівнює музичні та візуальні образи, твори мистецтва та явища довкілля; розрізняє види театру (ляльковий, музичний, драматичний) та кінематографу (кінофільм, мультфільм); використовує театральну термінологію (сцена, актор, костюм, декорація); виявляє твори мистецтва, що змінюють або передають його/її настрій. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує опановані дії в знайомій ситуації; за ситуативної підтримки уточнює новий спосіб, складніший етап або правило безпеки, не підміняючи власну діяльність готовим виконанням дорослого. **Комунікація та взаємодія.** Описує власне враження або творчий задум, слухає інші інтерпретації, дотримується правил творчої співпраці та узгоджує дії під час колективної діяльності. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Художньо-образне, асоціативне мислення у процесі художньо-творчої	**Співає відповідно до характеру музики, відтворює та створює ритмічні послідовності, імпровізує.**	**Когнітивні процеси.** Розуміє ритм, темп, динаміку, тембр, музичний образ і роль засобів виразності; співвідносить виконання, рух, інструмент і сценічний образ. **Навчальна діяльність.** співає вокальні вправи, дитячі пісні (зокрема музичний фольклор) у відповідному настрої, характері, темпі, динаміці;

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
діяльності через образотворче, музичне та інші види мистецтва		дотримується правил співу (постава, дихання, інтонація); створює варіанти ритмічного супроводу до пісні; відтворює прості ритмічні послідовності (створені з половинних, четвертних та восьмих тривалостей), зокрема у різних темпах; добирає тембр інструменту (трикутники, бубни, барабан, сопілка, ксилофон тощо) для передачі відповідного образу; грає в ансамблі прості композиції (трикутники, бубни, барабан, сопілка (за умови дотримання гігієни користування), ксилофон тощо); придумує образи і створює їх знайомими засобами музичної виразності; імпровізує голосом (музичні, мовленнєві інтонації), на музичних інструментах; виконує пісні «у ролях», відтворюючи образ мімікою, пластикою, виразним інтонуванням; добирає реквізит; орієнтується в поняттях музичної грамоти (нота, нотний стан, звук, тривалості (ціла, половинна, чверть, восьма), метр, розмір), має уявлення про запис нотного тексту); виконує нескладні ролі, етюди-наслідування; вправляється над інтонацією мовлення, чіткістю дикції, виразністю міміки і жесту, перевтілюючись у різних персонажів; рухається в ритмі і темпі музики, узгоджує свої рухи з музичним супроводом (співом); орієнтується у просторі; дотримується правил поведінки в театрі; імпровізує засобами пантоміми (міміка, жести).. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує опановані дії в знайомій ситуації; за ситуативної підтримки уточнює новий спосіб, складніший етап або правило безпеки, не підміняючи власну діяльність готовим виконанням дорослого. **Комунікація та взаємодія.** Описує власне враження або творчий задум, слухає інші інтерпретації, дотримується правил творчої співпраці та узгоджує дії під час колективної діяльності. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.

Блок 2: Музичне мистецтво (вокально-хоровий спів, ритміка, сприймання музики)	· **Має значні успіхи:** Чисто інтонує мелодію під час співу в ансамблі; безпомилково й чітко відтворює складні ритмічні малюнки; дає глибоку емоційну та критичну оцінку характеру музичних творів. · **Демонструє помітний прогрес:** Співає виразно, вчасно вступає; ритм тримає стабільно, але може злегка збиватися під час прискорення темпу; правильно визначає базові настрої та жанри музики (пісня, танець, марш). · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Співає лише разом із вчителем або під гучний вокальний супровід фонограми; відтворює лише найпростішу пульсацію (сильну долю) за допомогою плескання. · **Потребує уваги і допомоги:** Не реагує на характер музики та зміну темпу; у груповому співі створює сильний звуковий дисонанс (не намагається співати в лад); повністю відсутнє відчуття ритму.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів мистецької освітньої галузі

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
Пізнання мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва	**Описує враження від сприймання творів мистецтва, словесно характеризує твір**	**Когнітивні процеси.** Розрізняє теплий і холодний колорит, порівнює музичні та візуальні образи, розпізнає види театру й кінематографу та добирає слова для опису враження. **Навчальна діяльність.** сприймає твір мистецтва та висловлює враження, добираючи із запропонованих слова, які співзвучні особистим емоціям; визначає колорит (теплий, холодний) творів мистецтва та учнівських робіт; порівнює музичні та візуальні образи, твори мистецтва та явища довкілля; розрізняє види театру (ляльковий, музичний, драматичний) та кінематографу (кінофільм, мультфільм); використовує театральну термінологію (сцена, актор, костюм, декорація); виявляє твори мистецтва, що змінюють або передають його/її настрій. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує опановані дії в знайомій ситуації; за ситуативної підтримки уточнює новий спосіб, складніший етап або правило безпеки, не підміняючи власну діяльність готовим виконанням дорослого. **Комунікація та взаємодія.** Описує власне враження або творчий задум, слухає інші інтерпретації, дотримується правил творчої співпраці та узгоджує дії під час колективної діяльності. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Художньо-образне, асоціативне мислення у процесі художньо-творчої діяльності через образотворче,	**Відтворює художні образи засобами образотворчого мистецтва, користується різними художніми матеріалами**	**Когнітивні процеси.** Розуміє взаємозв’язок задуму, композиції, формату, кольору, матеріалу й техніки; розрізняє основні, похідні, теплі й холодні кольори та способи утворення відтінків. **Навчальна діяльність.** виконує прості живописні, графічні, декоративні, пластичні композиції; складає та розташовує на площині (в просторі) окремі елементи зображень (форм) в просту композицію (графічну, живописну, декоративну, об’ємну, просторову); відповідно задуму обирає формат для зображення (вертикальний, горизонтальний) композиції; використовує всю

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
музичне та інші види мистецтва		площину аркуша;використовує основні, похідні, теплі й холодні кольори; утворює відтінки кольорів; експериментує з кольорами, лініями, формами тощо; користується художніми та природними матеріалами, палітрою, пензлями, стеками, ножицями тощо втілення задуму; працює (вирізує, конструює) з папером, з природними матеріалами; дотримується правил техніки безпеки; бере участь у прикрашенні середовища, в якому живе і навчається.. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує опановані дії в знайомій ситуації; за ситуативної підтримки уточнює новий спосіб, складніший етап або правило безпеки, не підміняючи власну діяльність готовим виконанням дорослого. **Комунікація та взаємодія.** Описує власне враження або творчий задум, слухає інші інтерпретації, дотримується правил творчої співпраці та узгоджує дії під час колективної діяльності. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Пізнання себе через художньо-творчу діяльність та мистецтво	**Презентує створені художні образи, описує чи вдало ся втілити творчий задум**	**Когнітивні процеси.** Розрізняє теплий і холодний колорит, порівнює музичні та візуальні образи, розпізнає види театру й кінематографу та добирає слова для опису враження. **Навчальна діяльність.** виявляє (з допомогою вчителя) та бере участь в обговореннях інформації, здобутої з творів мистецтва; презентує результати власної творчості (демонструє власні роботи з образотворчого мистецтва тощо); вербально описує свій творчий задум; визначає, що вдалося, чи не вдалося у виконанні того, що було задумано; готовий / -а до того, що може не вийти з першого разу так, як задумав / -ла; виявляє досягнення у художньо-творчій діяльності однолітків; бере участь у колективному виконанні творчого задуму; у шкільних мистецьких заходах (концертах, виставках, інсценізаціях тощо), в обговореннях власних вражень від творів різних видів мистецтва; обговорює з однолітками свої враження від творів різних видів мистецтва відомих митців, від дитячої творчості; дотримується правил взаємодії і творчої співпраці.. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує опановані дії в знайомій ситуації; за ситуативної підтримки уточнює новий спосіб, складніший етап або правило безпеки, не підміняючи власну діяльність готовим виконанням дорослого.

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
		Комунікація та взаємодія. Описує власне враження або творчий задум, слухає інші інтерпретації, дотримується правил творчої співпраці та узгоджує дії під час колективної діяльності. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.

Блок 1: Образотворче мистецтво (композиція, форма, колір, художнє вираження)	· **Має значні успіхи:** Гармонійно й збалансовано заповнює площину аркуша; сміливо експериментує з палітрою кольорів та фактур; виявляє високу художню фантазію, оригінальність та самостійність мислення. · **Демонструє помітний прогрес:** Вдало відтворює заданий художній образ за алгоритмом вчителя; правильно змішує кольори для отримання відтінків; композиційне рішення загалом правильне й акуратне. · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Здатний виконати малюнок чи ліплення лише за наявності постійного покрокового показу вчителя на дошці; використовує обмежену гаму кольорів без власної ініціативи. · **Потребує уваги і допомоги:** Роботи хаотичні, не відповідають темі заняття; не розрізняє поняття форми, розміру та фону; відмовляється від виконання практичних творчих завдань.

Загальні критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів фізкультурної освітньої галузі

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
Вибір фізичних вправ для підвищення рівня фізичної підготовленості	**Виконує фізичні вправи за зразком**	**Когнітивні процеси.** Розуміє показаний спосіб виконання рухової дії, основні просторові й ритмічні параметри, призначення вправ для розвитку фізичних якостей і формування правильної постави. **Навчальна діяльність.** виконує організовуючі вправи команди на розмикання й змикання приставними кроками, перешикування із колони по одному в колону по три (чотири); добирає та виконує загальнорозвивальні вправи: комплекси вправ ранкової гімнастики без предмета (імітаційного характеру), з м'ячем, скакалкою; комплекси фізкультурних пауз та фізкультурних хвилинок; виконує присідання; виси; підтягування у висі (хлопці), у висі лежачи (дівчата); елементи акробатики; володіє навичками пересувань: ходьба широкими кроками, зі зміною частоти кроку; ходьба із пришвидшенням та уповільненням, приставним кроком правим і лівим боком; біг; біг почергово з ходьбою; танцювальні кроки; лазіння; подолання штучних перешкод; володіє навичками виконання вправ з малим м'ячем: метання малого м'яча у щит; метання малого м'яча у горизонтальну ціль; метання малого м'яча з-за голови на дальність; виконує вправи з великим м'ячем: кидки м'яча знизу із положення сидячи та стоячи, передавання і ловіння м'яча двома руками від грудей (у колі, парах, трійках), передача м'яча двома руками з ударом об підлогу; ведення м'яча правою та лівою рукою з одночасними кроками; зупинки м'яча, що котиться, підошвою та внутрішньою стороною ступні, удари внутрішньою стороною ступні по м'ячу, що котиться; ведення м'яча внутрішньою та зовнішньою частинами підйому (по прямій, по дузі, між стійками); виконує стрибки на місці з поворотами на 45, 90, 180 градусів по «купинах»; стрибки зі скакалкою; стрибки через довгу скакалку, яка обертається вперед; стрибки у глибину з висоти до 80 см з м'яким приземленням; стрибки у висоту; стрибки через перешкоди висотою до 50 см поштовхом однією та двома ногами; стрибки у висоту з прямого розбігу (через гумову мотузку); стрибки у довжину тощо; виконує фізичні вправи для розвитку фізичних якостей: сили – загальнорозвивальні вправи з гімнастичними палицями; кидки

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
		баскетбольного м’яча з-за голови із різних положень; лазіння по горизонтальній гімнастичній лаві однойменним та різнойменним способами (без допомоги ніг); багатоскоки; стрибки через перешкоди; підтягування у висі та у висі лежачи (хлопці); пересування у положенні сіду, зігнувши ноги (у різних напрямах); швидкості – пришвидшення з різних вихідних положень, повторний біг 3–10 м, біг із пришвидшеннями за сигналом; стрибки зі скакалкою; витривалості – біг у чергуванні з ходьбою до 1000 м, біг на дистанцію до 500 м малої інтенсивності; гнучкості махові рухи правою і лівою ногою у бічній і лицьовій площині, стоячи біля опори та під час ходьби; прогинання та вигинання тулуба у положенні упору стоячи на колінах; пружні похитування у положенні випаду; прогинання тулуба у положенні лежачи на животі; координації – подолання перешкод, ходьбу на носках, ходьба по підвищеній і обмеженій за площиною опорі з різними положеннями рук; пересування із підкиданням дрібних предметів; вправи зі зміною положення тіла у просторі; розслаблення м’язів рук, ніг, тулуба у різних положеннях; добирає та виконує фізичні вправи для формування правильної постави і профілактики плоскостопості: загальнорозвивальні вправи на місці без предметів; вправи для м’язів шиї, нахили та повороти голови; вправи для верхніх кінцівок і плечового поясу: згинання та розгинання верхніх кінцівок, кругові рухи руками, нахили в сторони, пружні рухи.. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує опановані дії в знайомій ситуації; за ситуативної підтримки уточнює новий спосіб, складніший етап або правило безпеки, не підміняючи власну діяльність готовим виконанням дорослого. **Комунікація та взаємодія.** Виконує сигнали й домовленості, узгоджує дії з партнерами, враховує безпеку інших і підтримує спільний результат без приниження учасників. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Заняття руховою активністю, фізичною	**Пояснює значення фізичних вправ для здоров’я людини**	**Когнітивні процеси.** Розуміє значення рухового режиму, ранкової гімнастики, фізкультурних пауз, загартування та фізичних якостей для здоров’я й фізичного розвитку.

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
культурою та спортом; демонстрація рухових умінь та навичок, використання їх у різних життєвих ситуаціях		**Навчальна діяльність.** розуміє значущість рухового режиму для зміцнення здоров'я та фізичного розвитку; пояснює значення і правила ранкової гігієнічної гімнастики, фізкультурних хвилинок та фізкультурних пауз для фізичного розвитку та здоров'я людини; значущість загартування як засобу зміцнення здоров'я; дотримується рухового режиму протягом дня; називає основні фізичні якості людини, фізичні вправи та їх вплив на формування фізичних якостей. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує опановані дії в знайомій ситуації; за ситуативної підтримки уточнює новий спосіб, складніший етап або правило безпеки, не підміняючи власну діяльність готовим виконанням дорослого. **Комунікація та взаємодія.** Виконує сигнали й домовленості, узгоджує дії з партнерами, враховує безпеку інших і підтримує спільний результат без приниження учасників. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.
Дотримання правил безпечної і чесної гри, вміння боротися, вигравати і програвати; усвідомлення значення фізичних вправ для здоров'я, задоволення, гартування характеру, самовираження та соціальна взаємодія	**Дотримується правил безпеки особисто і під час спільної рухової діяльності**	**Когнітивні процеси.** Розпізнає безпечні й небезпечні дії під час рухової активності та розуміє значення особистої гігієни й правил безпеки для себе та інших. **Навчальна діяльність.** дотримується правил особистої гігієни в режимі дня; дотримується правил безпечної поведінки для себе та однокласників у процесі рухової та змагальної діяльності; дотримується правил безпечної поведінки для себе та однокласників у воді. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує опановані дії в знайомій ситуації; за ситуативної підтримки уточнює новий спосіб, складніший етап або правило безпеки, не підміняючи власну діяльність готовим виконанням дорослого. **Комунікація та взаємодія.** Виконує сигнали й домовленості, узгоджує дії з партнерами, враховує безпеку інших і підтримує спільний результат без приниження учасників. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.

Характеристика результатів навчання		
Загальні результати навчання	**Характеристика навчальних досягнень**	**Критерії визначення навчального результату як сформованого**
Дотримання правил безпечної і чесної гри, вміння боротися, вигравати і програвати; усвідомлення значення фізичних вправ для здоров'я, задоволення, гартування характеру, самовираження та соціальна взаємодія	**Виконує різні ролі під час рухливих та командних ігор; вболіває за результат команди**	**Когнітивні процеси.** Розуміє правила рухливої або командної гри, функції різних ролей і зв'язок власних дій зі спільним результатом. **Навчальна діяльність.** бере участь у рухливих іграх та естафетах, виконуючи різні ролі в процесі рухливих ігор. **Рівень самостійності.** Самостійно виконує опановані дії в знайомій ситуації; за ситуативної підтримки уточнює новий спосіб, складніший етап або правило безпеки, не підміняючи власну діяльність готовим виконанням дорослого. **Комунікація та взаємодія.** Виконує сигнали й домовленості, узгоджує дії з партнерами, враховує безпеку інших і підтримує спільний результат без приниження учасників. **Частота вияву умінь.** Зазначені уміння виявляє постійно в типових навчальних ситуаціях; у новій або складнішій ситуації може потребувати ситуативної підтримки.

Усі теми року (Шикування, основні рухи: ходьба, біг, стрибки, метання, командні рухливі ігри)	· **Має значні успіхи:** Рухові дії та вправи виконує технічно правильно, легко й координовано; демонструє лідерські якості та чесну гру в команді; неухильно й свідомо дотримується правил безпеки. · **Демонструє помітний прогрес:** Впевнено координує власні рухи; вправи виконує правильно за командами вчителя; активно взаємодіє з однокласниками в естафетах та рухливих іграх. · **Досягає результату з допомогою вчителя:** Виконує рухові дії зі значними технічними помилками (порушення постави, втрата координації); у грі діє лише після безпосередніх підказок і скеровування з боку педагога.

	· **Потребує уваги і допомоги:** Уникає фізичної залученості на уроці; грубо порушує дисципліну під час шикування та переміщень; не здатний виконати прості рухові вправи; створює травмонебезпечні ситуації.